maj 2005 r.

Informator

URZĘDU MIASTA CZĘSTOCHOWY

ISSN 1731-2337

27 MAJA DZIEŃ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

15 LAT SAMORZĄDU W III RP 1990-2005

Zdjęcie zbiorowe Radnych I kadencji Rady Miasta Częstochowy (wykaz Radnych wszystkich kadencji - str. 3-4).

Reforma administracji publicznej, przywracająca samorząd terytorialny, uznawana jest powszechnie za jedną z najważniejszych reform wprowadzanych w latach III Rzeczpospolitej. O tym uznaniu świadczy uchwała przyjęta przez Sejm RP w 10. rocznicę restytucji samorządu, ustanawiająca dzień pierwszych wyborów - 27 maja - Dniem Samorządu Terytorialnego. Byłem wówczas posłem przedstawiającym projekt tej uchwały i poświadczyć mogę, że nie było wtedy, w 2000 r., w Sejmie RP ani jednego ugrupowania politycznego podważającego znaczenie samorządności dla państwa.

Samorząd własnymi osiągnięciami udowodnił swoją przydatność. Mieszkańcy w swoich "małych Ojczyznach" poczuli się prawdziwymi gospodarzami. Mogli bezpośrednio decydować o tym co dla nich najważniejsze, mogli powierzać swoje sprawy w ręce ludzi, których znają. I tych ludzi bezpośrednio rozliczać z efektów pracy. Takie poczucie bezpośredniego związku owocowało aktywnością obywatelską i ogromną liczbą różnorodnych inicjatyw.

Częstochowa jest jednym z wielu polskich miast, gdzie samorządność wniosła istotne pozytywne zmiany. Samorządność rozumiana przy tym bardzo szeroko: w sensie aktywnej polityki wybranych demokratycznie władz, a także w sensie pracy dla miasta różnorodnych zrzeszeń i stowarzyszeń mieszkańców. Siła i sukcesy władz samorządowych wynikały z tych organicznych związków z mieszkańcami, z przejmowania lub wspierania oddolnych inicjatyw społecznych.

To bezpośredni udział mieszkańców zaowocował m.in. 10-krotnym zwiększeniem liczby telefonów stacjonarnych, podwojeniem długości kanalizacji, pełną gazyfikacją dzielnic peryferyjnych, budową kilkudziesięciu kilometrów dróg publicznych, stworzeniem trzech nowych parków miejskich.

Częstochowa, trzeba to wyraźnie podkreślić, nie jest wyjątkiem wśród innych miast. Zarządzanie miastem przechodziło z rąk ekipy prawicowej do lewicowej, potem ponownie do prawicowej. Zarządzanie to było w różnych okresach lepsze i gorsze. Mimo to bilans 15 lat jest zdecydowanie pozytywny. Świadczy to o jednym: sama zasada samorządności potwierdziła w praktyce swoją słuszność.

Zasada, co warto przypomnieć, będąca jednym z punktów programu NSZZ „Solidarność" z 1981 r. Zasada wynikająca wprost z chrześcijańskiej nauki społecznej. Przypomnę tu słowa encykliki Piusa XI „Quadragesimo anno": „niesprawiedliwością, szkodą społeczną i zakłóceniem ustroju jest zabieranie mniejszym i niższym społecznościom tych zadań, które mogą spełnić i przekazywanie ich społecznościom większym i wyższym. Każda akcja społeczna ze swego celu i ze swej natury ma charakter pomocniczy; winna pomagać członkom organizmu społecznego, a nie niszczyć ich lub wchłaniać."

Dzięki rewolucji „Solidarności" Polska 15 lat temu zerwała z systemem będącym „niesprawiedliwością, szkodą społeczną i zakłóceniem ustroju." Przywrócenie samorządu było istotnym dowodem upodmiotowienia człowieka oraz tworzonych przez ludzi w sposób naturalny wspólnot. To musiało się sprawdzić - i to się sprawdziło.

Prezydent Częstochowy
Tadeusz Wrona

15 lat w życiu Częstochowy

Najtrudniej zauważyć zmiany, które zachodzą obok nas. Jedynie oglądając stare zdjęcia odkrywamy, że otaczający nas krajobraz zmienił się niedawno, w ciągu ostatnich 15 lat.

W początkach lat 90-tych główna ulica Częstochowy, prowadząca na Jasną Górę - Aleja Najświętszej Maryi Panny - była brzydkim ciągiem komunikacyjnym, przez którą przebijały się jadące w kierunku Opola samochody. W centralnym miejscu, przed popadającym w ruinę Ratuszem, stał ogromny kolos pomnik Żołnierza Radzieckiego. Taki był szary koloryt naszego życia przed 15 laty.

Dla Częstochowian upokarzająca była świadomość ideologicznej niechęci komunistycznej władzy centralnej. Nie dopuszczano do rozwoju „ośrodka klerykalnego", czyniono wiele by zniechęcić ludzi do odwiedzania Sanktuarium Narodowego - Jasnej Góry.

Samorząd był więc dla Częstochowian szansą na pozytywne zmiany w mieście, na poprawę jakości życia mieszkańców, a także warunków goszczenia milionów przybywających na Jasną Górę pielgrzymów.

W Strategii Rozwoju Miasta przyjęto następującą deklarację misji:

Osiągnięcie trwałego, akceptowalnego społecznie rozwoju przy optymalnym wykorzystaniu wiedzy, umiejętności i talentów ludzi, zasobów kapitałowych i przyrodniczych oraz potencjału gospodarczego miasta. Miasto z Jasną Górą budzące nadzieję i inspiracje do działania sprzyjające harmonijnemu i wszechstronnemu rozwojowi jego mieszkańców oraz przybywających tu od stuleci pielgrzymów, którzy stąd czerpią moc, by bronić przekazywanych z pokolenia na pokolenie wartości duchowych i patriotycznych.

Ta deklaracja oddaje cel wysiłków trwających od 15 lat, realizowanych stale - mimo zmian politycznych w zarządzaniu miastem. Jest to kierunek wspólnego wysiłku wszystkich mieszkańców.

Zmieniło się wiele tak w sferze materialnej jak i niematerialnej. Przebudowany układ komunikacyjny odciążył centrum miasta od nadmiernego ruchu samochodowego. Nadrobione zostały zaległości infrastrukturalne. Powstały nowe szkoły i nowoczesny szpital. Sześciokrotnie zwiększyła się liczba młodych ludzi studiujących na naszych uczelniach. W nowych parkach, salach gimnastycznych, na wyremontowanym stadionie można aktywnie wypoczywać. Samorządowy Urząd Miasta stał się przyjaznym dla mieszkańców punktem usług administracyjnych.

Oczywiście - miasto odczuło boleśnie skutki restrukturyzacji przemysłu hutniczego i włókienniczego, podobnie jak utratę statusu miasta wojewódzkiego. Ale te zmiany wyzwoliły inicjatywę. Powstały nowe przedsiębiorstwa o kapitale rodzimym i zagranicznym, reprezentujące wysoki poziom w zakresie organizacji, technologii i zarządzania. Lokalni przedsiębiorcy zainwestowali wiele, aby oferowane przez nich produkty i usługi sprostały wymogom wolnorynkowej konkurencji.

Atut Miasta z Jasną Górą jest umiejętnie wykorzystywany. Częstochowski samorząd z klasztorem oraz przedstawicielami branży turystycznej stworzył Częstochowską Organizację Turystyczną, aby wspólnie promować miasto. W tradycję wpisał się organizowany od 15 lat przez częstochowski samorząd Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej "Gaude Mater". To jeden z największych w Polsce festiwali muzyki poważnej i jednocześnie uznana forma poszukiwania wspólnych wartości w różnorodnych kulturach i religiach. Podobnie inspirujące znaczenie ma Międzynarodowe Triennale Sztuki „Sacrum" prezentujące szeroki i żywy nurt twórczości plastycznej poszukującej wartości absolutnych.

Aktywność w kontaktach z zagranicznymi partnerami przyniosła Częstochowie jako pierwszemu miastu w Europie Środkowej Nagrodę Prix de l'Europe przyznaną przez Radę Europy.

Częstochowa była także inicjatorem i współorganizatorem europejskiego stowarzyszenia miast - znanych ośrodków pielgrzymkowych, w skład którego weszły: Lourdes, Loreto, Fatima, niemieckie Altötting i austriackie Mariazell. Najnowsze inicjatywy to otwarcie współpracy z miastami Ziemi Świętej: Betlejem i Nazaret oraz udział w europejskim projekcie COESIMA, w którym uczestniczy także, obok Lourdes, Loreto, Fatimy i Altötting, hiszpańskie Santiago de Compostela oraz greckie Patmos.

W ciągu minionych 15 lat najważniejsze zmiany zaszły jednak w świadomości mieszkańców. Rośnie liczba osób dumnych ze swojego miasta, zauważalny jest wzrost aktywności społecznej na rzecz wspólnoty. To największy kapitał uzyskany dzięki odrodzeniu samorządności. To także gwarancja dalszego rozwoju.

"Częstochowa to dobre miasto" - powiedział kiedyś Wielki Polak - Ojciec Święty Jan Paweł II.

Są to dla nas słowa krzepiące i zachęcające do dalszych wysiłków.

Chcemy, by miasto z Jasną Górą budziło nadzieję i inspirowało do działań. JK

Panorama Częstochowy. Widok z Jasnej Góry.

DZIELNICE MIASTA CZĘSTOCHOWY

Informator
URZĘDU MIASTA CZĘSTOCHOWY
maj 2005 r.

Rady Dzielnic

Ze Statutów Dzielnic - załączniki do Uchwały Rady Miasta Częstochowy nr 318/XXVIII/2004

§ 1.

Wspólnotę lokalną dzielnicy (...) stanowią jej mieszkańcy.

§ 10.

1. Do kompetencji Rady Dzielnicy należy w szczególności:
- podejmowanie uchwał i zajmowanie stanowisk we wszystkich sprawach dotyczących Dzielnicy i jej mieszkańców,
- współpraca z Radą Miasta Częstochowy, a szczególnie z Radnymi z danego okręgu wyborczego,
- współpraca z Policją, Strażą Miejską oraz Strażą Pożarną w zakresie utrzymania porządku, ładu i bezpieczeństwa,
- współpraca z placówkami oświaty, kultury oraz służby zdrowia,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi na terenie Dzielnicy, (...)

§ 13.

Do zadań Zarządu Dzielnicy należy:
1. Przygotowywanie projektów uchwał i stanowisk Rady Dzielnicy,
2. Wykonywanie uchwał Rady,
3. Wnioskowanie w sprawie przyznania wszelkich form pomocy społecznej mieszkańcom Dzielnicy,
4. Organizowanie i koordynowanie inicjatyw i przedsięwzięć społecznych mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców,
5. Zbieranie oraz przekazywanie do właściwych organów wniosków i innych wystąpień mieszkańców dotyczących Dzielnicy,
6. Przedkładanie Prezydentowi Miasta za pośrednictwem Biura Rady Miasta, wniosków i opinii do projektu budżetu miasta w terminach określonych w odrębnych przepisach, (...)

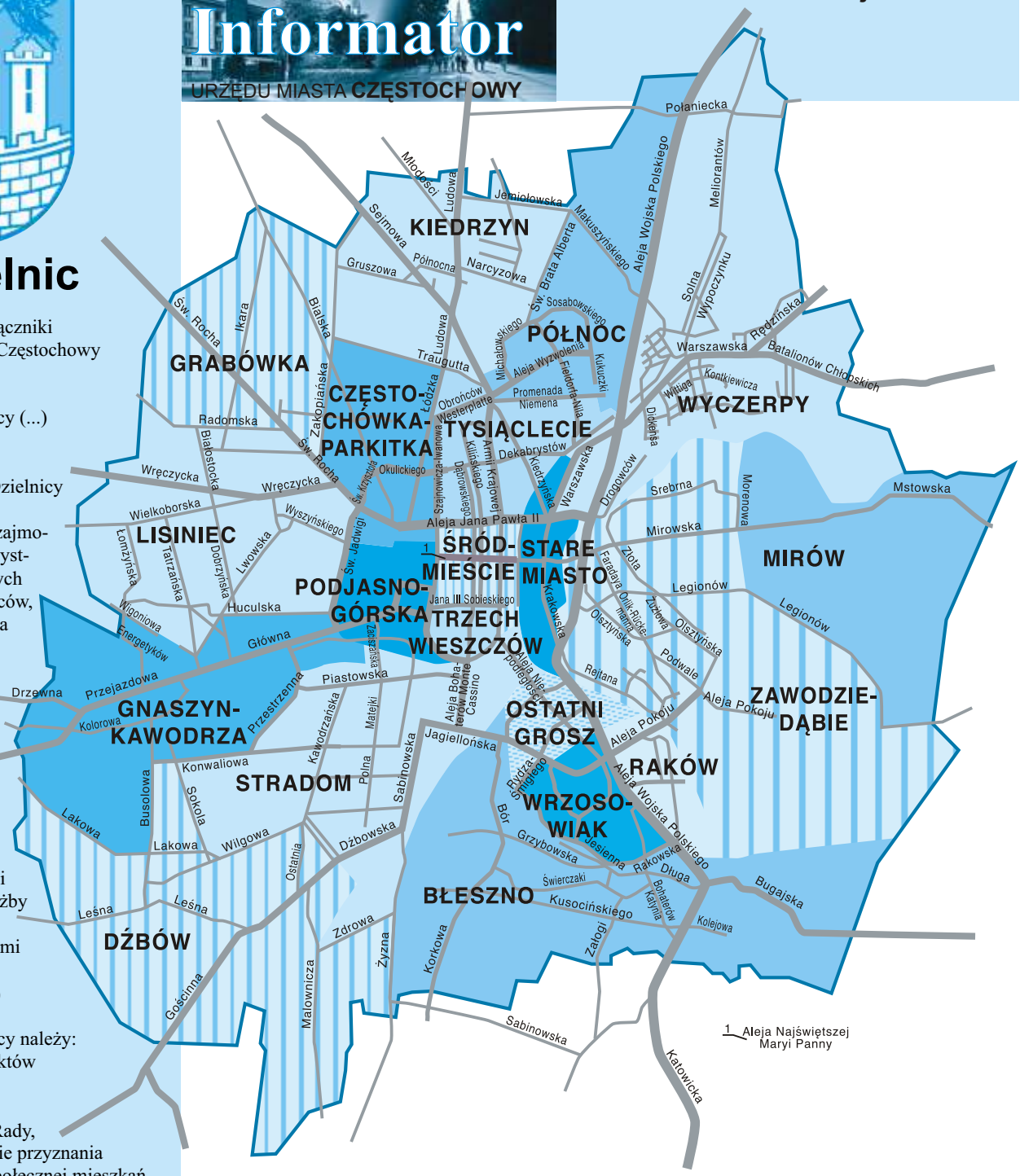

PLAN SYTUACYJNY DZIELNIC MIASTA CZĘSTOCHOWY

Rady Dzielnic są więc jednostkami pomocniczymi Rady Miasta; formą umożliwiającą bezpośredni udział mieszkańców we współdecydowaniu o swoim mieście. Formalnie o ich istnieniu zdecydowała uchwała Rady Miasta w 1993 r. wprowadzająca **podział Częstochowy na 20 dzielnic.**

Było to w wielu wypadkach uhonorowanie istniejącej już aktywności obywatelskiej. Przed wyborami samorządowymi w 1990 r. aktywne były dzielnicowe Komitety Obywatelskie. W różnych częściach miasta tworzyły się także społeczne komitety gazyfikacji, telefonizacji, budowy kanalizacji. Rady Dzielnic stały się więc najbliższymi mieszkańcom platformami integracji.

DZIELNICE

Błeszno
Początkiem osady był dwór obronny należący do Bielów herbu Ostoja. Z tego rodu pochodził ksiądz Henryk - ostatni proboszcz kościoła na Jasnej Górze, który przekazywał go w 1382 r. Ojcom Paulinom. Błesznem nazywano dawniej obszar wybiegający poza współczesną dzielnicę, obejmujący Ostatni Grosz i Raków. Błeszno stanowiło rozrzucony archipelag małych osad. Rolniczy charakter miał folwark Błeszno - Brzeziny. Zamiana w miasto następowała stopniowo w XX w. W 1930 r. włączono do Częstochowy wieś i folwark.
W 1952 r. uzupełniono dzielnicę o resztę gromady Błeszno, należącej do gminy Wrzosowa. Współczesne Błeszno to osiedle bloków budowanych od lat 70-tych do 90-tych. Z tych budynków najciekawsza jest architektura domów spółdzielni "Jura" przy ul. Palmowej, przypominająca zamknięty obszar prehistorycznej osady. Ozdobą architektoniczną jest kościół parafialny pw. św. Stanisława, projektu jednego z najzdolniejszych architektów częstochowskich Jerzego Kopyciaka (autora projektu Wyższego Seminarium Duchownego). Ciekawy jest także cmentarz na Błesznie przy ul. Palmowej. Znajdują się tu pomniki zmarłych przed stu laty ziemian błeszneńskich.
W ostatnim czasie dokonano także odkrycia na cmentarzu zbiorowej mogiły ofiar Urzędu Bezpieczeństwa.

Częstochówka - Parkitka
Dzielnica składa się z dwóch części: starej - Częstochówki i nowej - Parkitki. Najstarszą częścią Częstochówki jest ulica Wieluńska i Rynek Wieluński będące centralną częścią historycznego miasteczka z XVIII w. - Częstochówki. Ulica Wieluńska po renowacji zyskała atrakcyjny wygląd stając się jedną z najbardziej reprezentacyjnych ulic miasta, natomiast na pełne zagospodarowanie - wzorem Starego Rynku, czeka Rynek Wieluński.
Parkitka powstała dopiero w latach 90-tych ubiegłego stulecia. O wykorzystaniu tego atrakcyjnego terenu mówiły już plany międzywojenne, ostatecznie jednak decyzje o wielomieszkaniowej zabudowie przyniosły lata 80-te XX wieku. Bodźcem do rozwoju tych terenów była budowa największego w mieście (rozbudowywanego do dziś) Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego imienia Najświętszej Maryi Panny (imię to nawiązuje do funkcjonującego niegdyś szpitala miejskiego w Alei Najświętszej Maryi Panny). Bliższe informacje na stronie Rady Dzielnicy: http://www.rdcp.webpark.pl/.

Dźbów
Jako wieś królewska istniał już w XV w. Od XVII w. jego rozwój związany był z górnictwem rud żelaza. Po powstaniu styczniowym, w 1867 r. utworzono folwark dźbowski - nadając go generałowi carskiemu Zabłockiemu. Po folwarku pozostał dworek klasycystyczny otoczony parkiem. Zwarta zabudowa Dźbowa to dziedzictwo rozwoju kopalnictwa rud w latach 40-tych i 50-tych. Wraz z likwidacją kopalnictwa nastąpił regres rozwoju dzielnicy. W 1977 r. straciła ona samodzielność i została włą-czona do Częstochowy.
Godnym uwagi obiektem jest usytuowany obok kościoła pomnik legionistów poległych w obronie Ojczyzny. Zbudowany czynem społecznym mieszkańców w 1938 r., odbudowany został w 1993 r.

Gnaszyn - Kawodrza
Obie miejscowości mają swój średniowieczny rodowód. Gnaszyn i Kawodrza od 1382 r. stanowiły część uposażenia Klasztoru Jasnogórskiego. Kawodrza założona została w 1356 r. przez braci Leonarda i Kanimira nad rzeką zwaną Rybną. Wsie słynęły stawami hodowlanymi oraz hutnictwem. Od XV w. w Gnaszynie były kuźnice i kopalnie rudy.
Rozwój Gnaszyna nastąpił po wybudowaniu kolei herbskiej w 1903 r. W 1912 powstała Gnaszyńska Manufaktura (przędzalnia lnu), po niej Fabryka Tapet i Papierów Kolorowych. Zakłady stanowiły kompleks przemysłowy zatrudniający kilka tysięcy osób. Mniejszą fabryką były Zakłady Ceramiczne. Dzięki przemysłowi Gnaszyn stał się już przed wojną prężnie rozwijającym się miasteczkiem ze szkołą, przychodnią lekarską, spółdzielnią spożywców. Do Częstochowy włączony został w 1977 r., podobnie jak rolnicza Kawodrza.

Grabówka
Jako wieś istniała już w XIV w., od 1385 r. stanowiąc uposażenie klasztoru Jasnogórskiego. Przejęta przez rząd pruski w 1793 r., w 1864 r. stała się siedzibą gminy. Scalenie z miastem nastąpiło dopiero w 1970 r. Przed wojną na obszarze Grabówki zaprojektowano osiedle Kolonia Urzędnicza, w formie miasta - ogrodu. Miało to być zaplecze mieszkalne dla miasta. Rozwój dzielnicy nastąpił jednak dopiero w latach 70-tych. Dopiero wówczas erygowano także odrębną parafię związaną z kościołem pw. św. Franciszka z Asyżu.
Charakter dzielnicy wyznacza niska zabudowa domów jednorodzinnych. Obiektem godnym uwagi jest ośrodek Ojców Paulistów, słynący w całej Polsce studiem nagrań: swoje utwory nagrywali tu czołowi polscy muzycy.

Kiedrzyn
Częstochowa słynęła niegdyś ogrodnictwem, najdłużej tą sławą cieszy się przyłączona do miasta w 1975 r. dzielnica Kiedrzyn. Początki wsi sięgają czasów Kazimierza Wielkiego. Była to wieś szlachecka należąca do rodu Kiedrzyńskich. Gdy w XVII w. Częstochowę opanowała epidemia, właśnie w Kiedrzynie odbywały się obrady Rady Miejskiej. Szybszy rozwój osady nastąpił w XX w. Rozwinęło się ogrodnictwo, powstawały zakłady rzemieślnicze. Po wojnie Kiedrzyn stanowił zaplecze ogrodniczo-rzemieślnicze Częstochowy.
Wieś znana była z wielkich szklarni, upraw kwiatów, prężnej działalności OSP i Klubu Sportowego "Orzeł". Architektoniczną ozdobą Kiedrzyna jest wybudowany w ostatnim 20-leciu kościół pw. św. Brata Alberta o unikatowym kształcie wielkiego namiotu. Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. M. Brzeskiego w Częstochowie - Kiedrzynie obchodzi w 2005 r. 100-lecie działalności oświatowej.

Lisiniec
Dawna wieś będąca własnością Ojców Paulinów, przejęta na własność rządową w okresie, gdy Częstochowa była pod zaborem pruskim. Po powstaniu styczniowym władze carskiej Rosji, w odwet za pomoc powstańcom, skonfiskowały Klasztorowi resztę lisinieckich włości - folwark. Zachował się jeszcze budynek folwarczny zbudowany w XVIII wieku. Od osiemdziesięciu lat znajduje się on w rękach znanej rodziny artystów częstochowskich - Barylskich.
Atrakcją dzielnicy, w której przeważają zespoły osiedli domów jednorodzinnych, jest Park Wypoczynkowy "Lisiniec". Ważnym nowym obiektem jest otwarty niedawno cmentarz komunalny. Pięknie zaprojektowany, zyskał szereg prestiżowych nagród w konkursach urbanistycznych.

Mirów
Jedna z najpiękniej położonych dzielnic Częstochowy, jako wieś znana już od XIII wieku (grodzisko na wzgórzu Gąszczyk nad obecną dzielnicą istniało już w IX-XI w.).
Walorem Mirowa jest krajobraz przełomu Warty, której dolina zachwyca różnorodnością przyrodniczą, a podmokłe obszary nadwodne są królestwem motyli i ostoją lęgową ptactwa wodnego. Rozwój Mirowa zahamowała w latach 50-tych rozbudowa Huty Częstochowa, która zajęła znaczny obszar dawnej gromady Mirów, a utworzona strefa ochronna ograniczyła na dłuższy czas rozwój osadnictwa w reszcie dzielnicy. Mirów szczyci się nie tylko krajobrazem. Znajduje się tu popularna stadnina koni "Pegaz", działa też lokalny dom kultury. Mirów to brama Częstochowy. Szlakiem od strony Mstowa, doliną Warty wkraczają do Częstochowy liczne pielgrzymki.

Ostatni Grosz
Prawie do końca XIX w. miejsce to cieszyło się specyficzną sławą. Był tu folwark z karczmą pośród podmokłych pustkowi. Nazwa pochodzi stąd, że przejezdni potrafili tu przepić swój ostatni grosz. Rozwój nastąpił dzięki inwestycji warszawskiego przemysłowca w wielką przędzalnie bawełny. W początkach XX w. przędzalnie kupili Francuzi zmieniając ją w jedną z największych fabryk regionu - "Częstochowiankę". Obecnym spadkobiercą tradycji tego zakładu jest "Polontex".
Wzgórze Ostatniego Grosza stało się zapleczem mieszkaniowym dla fabryki. Charakterystyczne były tu piętrowe domy z kamienia wapiennego, obecnie wyparte przez bloki z lat 70-tych. Urbanistyczną dominantą tej części miasta stała się charakterystyczna wieża kościoła pw. św. Antoniego Padewskiego. Po drugiej stronie Alei Niepodległości rozciąga się przemysłowy obszar z licznymi hurtowniami, zakładami usługowymi i małymi wytwórniami.

Podjasnogórska
Dzielnica odwzorowująca dawną osadę podklasztorną lokowaną w 1717 r. Jako odrębne miasto. Przed połączeniem z Częstochową centralnym punktem był tu Rynek Wieluński i łącząca go z Klasztorem Jasnogórskim ul. Wieluńska. Ulica ta po renowacji zyskała atrakcyjny wygląd stając się jedną z bardziej reprezentacyjnych ulic miasta. Na pełne zagospodarowanie czeka jeszcze Rynek otoczony niską, XIX-wieczną zabudową, z usytuowaną w centralnej części piękną neogotycką kapliczką.
Parki podjasnogórskie swój kształt i szereg zabytkowych obiektów zawdzięczają zorganizowanej tu w 1909 r. Wielkiej Wystawie Rolniczo - Przemysłowej. Od południa z parkami graniczy jedna z piękniejszych ulic miasta - ul. 7 Kamienic z bogato zdobionymi budynkami z XIX w. Wyjątkowy urok ma także ulica św. Barbary, stanowiąca - na odcinku między kościołem św. Barbary a Jasną Górą - tradycyjny szlak pielgrzymkowy.

Północ
Jedna z najmłodszych dzielnic Częstochowy, powstała w latach 70-tych i 80-tych. Od dzielnicy Tysiąclecie oddziela ją Promenada Czesława Niemena (nazwę nadano w 2004 r.). Jest to aleja spacerowa o długości 1700 m. Wiodąca od ul. Kiedrzyńskiej przez Park Osiedlowy do Lasku Aniołowskiego. Promenada od lat jest miejscem wielu imprez

MIASTA

kulturalno-rekreacyjnych.
Osiami komunikacyjnymi dzielnicy Północ są Aleja Wyzwolenia i - zmodernizowana ostatnio - ul. Fieldorfa-Nila. Zieleń otaczająca osiedla mieszkalne, które są dominującym elementem krajobrazu, nadaje dzielnicy przyjazny charakter.

Raków
Początek dzielnicy nastąpił w 1897 r., gdy warszawski przemysłowiec Bernard Hantke zdecydował o budowie Huty "Częstochowa". Rezerwat Archeologiczny powstały w miejscu dawnego cmentarzyska kultury łużyckiej, świadczy jednak o istnieniu tu wysokorozwiniętej osady już 2,5 tysiąca lat temu. Rozwój dzielnicy nastąpił na początku XX wieku. Jest tu otoczony parkiem dawny pałacyk Hantkego, osiedle domów robotniczych z czerwonej cegły, kościół pw. św. Józefa, kolebka częstochowskiej "Solidarności".
W 1928 r. osadę fabryczną włączono w organizm Częstochowy. Drugi etap rozwoju dzielnicy nastąpił na przełomie lat 40-tych i 50-tych, gdy prowadzono rozbudowę huty nazwanej imieniem B. Bieruta. Śmiały projekt architektów Ireny i Czesława Kotelów tworzący oś komunikacyjną południe - północ przyczynił się do powstania Alei Pokoju. Utrzymana w socrealistycznym stylu Aleja jest dziś ciekawym wyróżnikiem świadczącym o złożoności naszej lokalnej tradycji.
Przeniesienie na Raków Sądu Gospodarczego i MDK, modernizacja stadionu Rakowa, budowany pasaż prostopadły do Alei Pokoju - to wszystko przyczynić się może do ponownego rozwoju dzielnicy. Dziś największy ruch skupia się w okolicach centrum handlo-wego przy estakadzie.

Stare Miasto
Obszar dzielnicy pokrywa się z terenem pierwszej Częstochowy lokowanej jako miasto w XIV w. Do czasów II wojny światowej była to dzielnica o najgęstszym zaludnieniu, w czasie wojny ustanowiono tu "getto" - zamkniętą dzielnicę żydowską.
Centralnym punktem dzielnicy jest Stary Rynek. Po renowacji nawierzchni w 1997 r. miejsce to jest coraz chętniej odwiedzane przez częstochowian, odbywają się tu imprezy kulturalne, festyny; do tradycji należą też targi staroci - zabytkowych przedmiotów codziennego użytku. Charakter dzielnicy współtworzy obecność dwóch ważnych dla miasta kościołów. Najstarszy częstochowski kościół pw. św. Zygmunta otwiera częstochowską Via Sacra. Imponująco wznoszą się nad miastem strzeliste wieże neogotyckiej Archikatedry pw. Świętej Rodziny.

Stradom
Założony w końcu XVI w. przez podstarościego olsztyńskiego Krzysztofa Stradomskiego. Do XIX w. była to mała licząca ok. 20 domów osada, folwark z młynem wodnym. Rozwojowi nie sprzyjało środowisko geograficzne - podmokłe tereny nadrzeczne. Do dziś warunki te stanowią główną barierę rozwoju dzielnicy. Zmiany nastąpiły w końcu XIX w. Nad Stradomką zbudowano Fabrykę Szpagatu i Worków Jutowych (dziś zakłady "Stradom"). W pobliżu folwarku Zacisze władze carskie postawiły koszary. W tych ostatnich wojsko stacjonowało do lat 90-tych. Obecnie znajduje się Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej. Fabryka wpłynęła na rozbudowę osiedli mieszkalnych. Charakterystyczne dla dzielnicy stały się małe, jednorodzinne domki z kamienia wapiennego, budowane przez robotników z zakładów włókienniczych. Z upływem lat ta forma budownictwa wyparta została przez nowe domki parterowe.

Śródmieście
Centralny fragment obszaru miasta usytuowany wzdłuż osi, jaki tworzy Aleja Najświętszej Maryi Panny. Aleja wytyczona została w 1824 r. Połączenie Częstochowy z Częstochówką w 1826 r. sprawiło, że trakt ten stał się główną magistralą miasta. Aleja to Via Sacra - droga prowadząca miliony pielgrzymów na Jasną Górę oraz salon nowoczesnego miasta z ulokowanymi w jej sąsiedztwie najważniejszymi miejskimi instytucjami administracyjnymi, kulturalnymi, handlowymi, usługowymi i finansowymi.
Centralnym punktem Śródmieścia jest Plac Biegańskiego. W tym miejscu znajduje się Ratusz (do lat 60-tych XX wieku siedziba władz miejskich, obecnie - Muzeum). Plac jest miejscem najważniejszych imprez miejskich. Uroczystości patriotyczne ze względu na swoją specyfikę organizowane są także na Placu Pamięci Narodowej oraz przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Alei Sienkiewicza.

Trzech Wieszczów
Dzielnica, której kształt nadały lata powojenne. Już kilka lat po jej zakończeniu między ulicami: Korczaka, Sobieskiego, Pułaskiego i Słowackiego zaczęło powstawać osiedle domów robotniczych. Później - w latach 70-tych - na miejscu dawnych ogrodów między ul. Słowackiego a torami kolejowymi wybudowano następne osiedle bloków mieszkalnych. Wcześniej obszar ten miał charakter podmiejski, pełen był ogrodów i sadów.
O przeszłości świadczą nieliczne zachowane budynki, np. willa oraz siedziba zakonu Braci Szkolnych przy ul. Pułaskiego. Legendą okryta jest kamienica nazywana Domem Księcia przy ul. Sobieskiego - był to reprezentacyjny budynek przedwojennej Częstochowy z mieszkaniami dla wyższej kadry wojskowej. Tu urodził się twórca słynnej krakowskiej "Piwnicy pod Baranami" Piotr Skrzynecki, tu przez kilka lat mieszkał pułkownik Stanisław Maczek.
Godny uwagi jest także gmach szpitala przy ul. Mickiewicza oraz neoklasyczny budynek stacji PKP Stradom, w którym mieści się Muzeum Kolejnictwa.

Tysiąclecie
Przed stu laty były to tereny podmiejskie, słynne z gospodarstw ogrodniczych.
Potoczna nazwa dzielnicy - Zawady - pochodziła od nazwiska założyciela szkoły ogrodniczej. Karol Zawada stał się także fundatorem budynku koszar wojskowych (dzierżawił swój obiekt wojsku), obecnie gmachu Politechniki Częstochowskiej.
Dzielnica rozbudowana została w latach 60-tch i 70-tych. Główna jej arteria - Aleja Armii Krajowej miała z założenia stać się najważniejszą ulicą miasta, na dalszy plan spychając Aleję Najświętszej Maryi Panny.
Tu zbudowano pierwszy w naszym mieście "wysokościowiec". Obecny charakter dzielnicy wyznacza obecność wyższych uczelni - Politechniki i Akademii im. Jana Długosza. Budynki dydaktyczne i akademiki nadają tej części miasta charakter otwartego campusu.

Wrzosowiak
Dzielnica bloków w południowej części miasta powstała w latach 80-tych. Dzięki pracy dzieci, młodzieży i kadry lokalnej szkoły i gimnazjum jest to dzielnica, która dorobiła się już własnej monografii, izby regionalnej i dydaktycznej ścieżki przyrodniczej. W czasie wojny na obszarze dzisiejszej dzielnicy działała prężna konspiracja antyhitlerowska.
Lokalną ciekawostką przyrodniczą są łąki trzęślicowe, które zawierają tak dużą różnorodność form roślinnych i zwierzęcych, że postuluje się objąć je ochroną rezerwatową.

Wyczerpy - Aniołów
W 1356 r. król Kazimierz Wielki wydał przywilej lokujący wieś Wyczerpy. Z czasem wyodrębnił się podział na Wyczerpy Górne i Dolne. Zabudowę wyznaczał przebieg szlaku komunikacyjnego prowadzącego z Częstochowy do Warszawy. Dominowało tu niskie budownictwo, z szeregiem zakładów i warsztatów rzemieślniczych. Przez długi czas Wyczerpy słynęły z warsztatów szewskich.
Budowa w końcu XIX w. huty szkła doprowadziła do powstania małej osady fabrycznej przy ul. Rząsawskiej, a osada Aniołów wykształciła się w sąsiedztwie zakładów chemicznych.
Wyczerpy włączano do Częstochowy stopniowo - w 1952 r. Dolne, w 1977 r. - Górne oraz wieś Rząsawy (dawniej folwark będący w posiadaniu Czarnieckich - krewnych wielkiego hetmana). Nowy rozwój Wyczerp rozpoczął się w latach 90-tych. Powstało osiedle domów wielorodzinnych - komunalnych i spółdzielczych oraz kolonia szeregowców. Dobra lokalizacja i uzbrojenie terenów sprawia, że nadal będzie to dynamicznie rozwijające się osiedle.
Ciekawostką dzielnicy jest wzgórze Kamień. Tam, gdzie znajduje się kościół słynący z wielu inicjatyw społecznych, była w XVIII w. kryjówka zbójców napadających na pielgrzymów. Legendy mówią o ukrytych w jaskini pod Kamieniem skarbach.

Zawodzie - Dąbie
Zawodzie było przedmieściem starej Częstochowy, jej zapleczem rolniczo-ogrodniczym. Rozwój przemysłu nie ominął także i tej dzielnicy. Na Złotej Górze eksploatowano kamień wapienny, a w 1884 r. powstała fabryka chemiczna Juliana Fuchsa.
W 1895 r. Zawodzie włączono do Częstochowy. Kolejny okres rozwoju związany był z wielką miejską inwestycją wodno-kanalizacyjną realizowaną przez amerykańską firmą ULEM. Przy Srebrnej zbudowano oczyszczalnie ścieków, u podnóża Złotej Góry - betoniarnie.
W 1926 r. spółka o kapitale belgijskim wybudowała miejską elektrownię. Kolejnym ważnym przedsięwzięciem stała się budowa w latach 30-tych stadionu sportowego przy ul. Olsztyńskiej. W planach przedwojennych urbanistów powstać miał na Zawodziu duży kompleks terenów rekreacyjnych - parków, kąpielisk i przystani kajakowej - ciągnący się wzdłuż Warty. Po wojnie zamiast kompleksu powstała przecinająca dzielnicę trasa szybkiego ruchu (DK-1).
Ponowne przyspieszenie rozwoju nastąpiło w latach 90-tych. Przebudowa ul. Faradaya i Legionów przyczynia się do ożywienia budownictwa oraz rozwoju handlu i usług. Znaczenie dla całego miasta ma zawodziański campus oświatowy - zespół dawnych koszar przekształcony w siedzibę kilku placówek oświatowych. Na zagospodarowanie czeka Złota Góra. Urokliwy kamieniołom, wzgórze z piękną panoramą na Częstochowę, pozostałości pieców wapienniczych - stanowią potencjalną atrakcję turystyczną.

RADY DZIELNIC CZĘSTOCHOWY

DZIELNICA	PRZEWODNICZĄCY RADY DZIELNICY	SIEDZIBA	GODZINY URZĘDOWANIA
Błeszno	Witold Bugała	Lecznica dla zwierząt "Puszek", ul. Rakowska 72	I poniedziałek miesiąca godz. 16.00-18.00
Częstochówka-Parkitka	Iwona Sternowska-Janikowska	Szkoła Podstawowa nr 38 ul. Sikorskiego 56	III środa miesiąca godz. 17.00-18.00
Dźbów	Zbigniew Bator	Szkoła Podstawowa nr 52 ul. Powstańców Warszawy 144a Adres do korespondencji: ul. Powstańców Warszawy 44 42-271 Częstochowa tel. +48 34/360 92 94	II piątek miesiąca godz. 18.00-20.00
Gnaszyn-Kawodrza	Waldemar Klimasiński	Szkoła Podstawowa nr 11 ul. Festynowa 24	I wtorek miesiąca godz. 17.00-18.00
Grabówka	Zbigniew Baros	Gimnazjum nr 14 ul. św. Rocha 221	I poniedziałek miesiąca godz. 18.00
Kiedrzyn	Stanisław Gmitruk	Szkoła Podstawowa nr 30 ul. Ludowa 58	I wtorek miesiąca godz. 17.00-18.00
Lisiniec	Tomasz Michałowski	Szkoła Podstawowa nr 13 ul. Wręczycka 111/115	I wtorek miesiąca godz. 18.00
Mirów	Łukasz Banaś	Zespół Szkół nr 3 ul. Rozdolna 5	I poniedziałek miesiąca godz. 18.00-19.00
Ostatni Grosz	Anna Zajączkowska	Szkoła Podstawowa nr 8 ul. Szczytowa 28/30	III środa miesiąca godz. 18.00
Podjasnogórska	Zygmunt Marcinkowski	Szkoła Podstawowa nr 18 ul. św. Barbary 32	I i III wtorek miesiąca godz. 17.00
Północ	Jerzy Kowalski	Zespół Szkół nr 1 im. Powstania Warszawskiego ul. Kukuczki 30	II czwartek miesiąca godz. 18.30-19.30 II wtorek miesiąca godz. 16.00 - dyżur prawnika
Raków	Michał Konopka	Gimnazjum nr 7 ul. Zamenhofa 23	każdy czwartek miesiąca godz. 17.00
Stare Miasto	Małgorzata Majer	Siedziba stowarzyszenia "Civitas Christiana" ul. Mirowska 4	I poniedziałek miesiąca godz. 17.00-18.00
Stradom	Zbigniew Mizgalski	Gimnazjum nr 16 ul. Ułańska 5/7	I poniedziałek miesiąca godz. 17.00
Śródmieście	Andrzej Kwapisz	ul. Nowowiejskiego 15	II czwartek miesiąca godz. 18.00-19.00
Trzech Wieszczów	Halina Pożarlik	Gimnazjum nr 9 ul. Jana III Sobieskiego 15	I i III środa miesiąca godz. 18.00-20.00
Tysiąclecie	Ryszard Podolak	Szkoła Podstawowa nr 1 ul. Księżycowa 6	I i III środa miesiąca godz. 18.00-19.00
Wrzosowiak	Waldemar Dudkiewicz	Szkoła Podstawowa nr 53 ul. Orkana 95/109 Szkoła Podstawowa nr 26 ul. Rakowska 42	wtorki godz. 17.00-18.00 I wtorek miesiąca godz. 17.00-18.00
Wyczerpy-Aniołów	Danuta Kalaman	Szkoła Podstawowa nr 24 ul. Hubermana 7	II i IV poniedziałek miesiąca godz. 17.00
Zawodzie-Dąbie	Teresa Turska	Gimnazjum nr 17 ul. Legionówa 23	każda środa godz. 17.00-18.00

Wydawca: Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta, *www.czestochowa.pl*
ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa, e-mail: info@czestochowa.um.gov.pl,
tel. (0 34) 370-71-00 (centr.); fax (0 34) 370-71-70 e-mail: kos@czestochowa.um.gov.pl

Redakcja Informatora: Jarosław Kapsa, Wydział Komunikacji Społecznej. Skład: Adam Markowski

KALENDARIUM częstochowskiego samorządu w latach 1990 - 2005

27 V 1990 - pierwsze wybory do reaktywowanego samorządu; w Częstochowie przy frekwencji 43,29% wybrano 50 radnych w 8 okręgach wyborczych. Mandaty otrzymują kandydaci następujących ugrupowań: Komitet Obywatelski „Solidarność" - 45, Alternatywa 90' - 2 mandaty, NSZZ „Solidarność" Rolników Indywidualnych, Samorząd Mieszkańców Dzielnicy Mirów, Grupa Mieszkańców (okręg nr 3) - po 1 mandacie.
18 VI 1990 - Rada Miasta wybiera Prezydentem Miasta Tadeusza Wronę reprezentującego Częstochowski Komitet Obywatelski; Przewodniczącym Rady Miasta zostaje Jerzy Zając, a od10 V 1991 r. - Teodor Harabasz.
5 VIII 1990 - podpisanie pierwszej umowy bliźniaczej z maryjnym miastem Lourdes (Francja).
19 IX 1990 - powołanie, pierwszej w Polsce, Młodzieżowej Rady Miasta.
16 I 1991 - przystąpienie Częstochowy do Związku Miast Polskich; prezydent Tadeusz Wrona wybrany zostaje sekretarzem Zarządu ZMP i reprezentantem Związku do Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy.
2 IV 1991 - utworzenie Straży Miejskiej w Częstochowie.
2 V 1991 - inauguracja I Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater".
27 V 1991 - nadanie Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II tytułu Honorowego Obywatela Miasta Częstochowy.
21 VI 1991 - inauguracja I Światowego Kongresu Polonii Medycznej w Częstochowie.
1 VIII 1991 - ukazuje się pierwszy numer miesięcznika „Nasza Częstochowa".
14-15 VIII 1991 - VI Światowy Dzień Młodzieży z udziałem Ojca Świętego Jana Pawła II - Częstochowa gości 1,5 miliona pielgrzymów; na Jasnej Górze władze miasta uroczyście przekazują Ojcu Świętemu akt nadania tytułu Honorowego Obywatela oraz symboliczny klucz do bram miasta.
5 XII 1991 - Rada Miasta podejmuje uchwałę o przejęciu przez miasto szkół podstawowych oraz o utworzeniu samorządowej instytucji kultury - Ośrodka Promocji Kultury „Gaude Mater".
25 II 1992 - powołanie Klubu Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Województwa Częstochowskiego.
30 V 1992 - podpisanie umowy miast bliźniaczych między Częstochową a amerykańskim South Bend.
11 VI 1992 - „Porozumienie Milion" - podpisanie umowy o współpracy miast sąsiedzkich: Częstochowy, Kielc, Radomia i Sosnowca, w rok później do Porozumienia przystąpuje Piotrków Trybunalski.
25 VI 1992 - Rada Miasta Częstochowy podejmuje uchwałę w sprawie herbu i chorągwi Miasta Częstochowy.
21 I 1993 - uruchomienie nowoczesnej centrali telefonicznej; rozpoczęcie intensywnych prac nad szybką telefonizacją miasta i regionu.
19 VI 1993 - Częstochowa otrzymuje Honorową Flagę Rady Europy jako pierwsze miasto w Polsce i całej Europie Środkowo-Wschodniej.
24 VI 1993 - Częstochowa przystępuje do Związku Gmin Jurajskich; Rada Miasta ustanawia dzień 26 sierpnia - Święto Matki Bożej Częstochowskiej - Świętem Miasta Częstochowy.
4 VIII 1993 - prezentacja Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II w Castel Gandolfo programu rozwoju Częstochowy jako ośrodka pielgrzymkowo-turystycznego.
19 XII 1993 - podpisanie porozumienia w sprawie przejęcia przez samorząd częstochowski zadań i usług publicznych w ramach *Programu Pilotażowego* reformy administracji publicznej.
8 II 1994 - w Częstochowie odbywa się Międzynarodowy Kongres Kardiologiczny zorganizowany przez samorząd.
4 III 1994 - uroczyste obchody 100-lecia sportu częstochowskiego zorganizowane przez samorząd.
10 III 1994 - powołanie pierwszego w Częstochowie Samorządowego Liceum Ogólnokształcącego w dzielnicy Północ.
22 IV 1994 - utworzenie Ośrodka Informacji Gospodarczej i Wspierania Przedsiębiorczości Lokalnej.
27 V 1994 - odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej nadanie Honorowego Obywatelstwa Miasta Ojcu Świętemu - Janowi Pawłowi II; uroczysta sesja Rady Miasta Częstochowy - kończąca pierwszą kadencję odrodzonego samorządu.
17 VI 1994 - dzięki staraniom władz miasta w Częstochowie zostaje reaktywowane Archiwum Państwowe,
19 VI 1994 - wybory do władz samorządu II kadencji; w Częstochowie przy frekwencji 29,9% uprawnionych do głosowania wybrano 50 radnych z następujących ugrupowań: Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD) - 18 , Liga Miejska - 14, Wyborcza Koalicja Społeczno-Gospodarcza - 7, Unia Wolności - 6, Unia Pracy - 1, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL) - 1, Konfederacja Polski Niepodległej z Porozumieniem Centrum - 1 , Porozumienie Przyjaciół Częstochowy - 1, Komitet Wyborczy Wrzosowiak-Błeszno - 1.
4 VII 1994 - Rada Miasta wybiera Prezydenta Miasta - jest nim ponownie Tadeusz Wrona; Przewodniczącą Rady Miasta zostaje Ewa Janik.
27 X 1994 - podjęcie uchwały w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy - „uwolnienie" nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe (Stradom, Lisiniec, Parkitka).
18 II 1995 - rozpoczęcie prac nad monografią historyczną Miasta Częstochowy.
10 IX 1995 - uroczystość wręczenia Częstochowie kolejnego europejskiego wyróżnienia - Honorowej Tablicy Rady Europy.
23 X 1995 - wybór Sławomira Glińskiego na Przewodniczącego Rady Miasta.
3 XI 1995 - wybór Haliny Rozpondek na Prezydenta Miasta.
1 I 1996 - przekazanie kolejnych zadań samorządowi w ramach ustawy o zmianie zakresu działania niektórych miast oraz miejskich strefach usług publicznych, która dotyczyła 46 największych miast w Polsce.
24 VIII 1996 - podpisanie w Częstochowie porozumienia o współpracy miast maryjnychpomiędzy: Altötting (Niemcy), Fatimą (Portugalia), Loreto (Włochy), Lourdes (Francja) i Częstochową.
14 X 1996 - powołanie Stowarzyszenia Miast Autostrady Północ-Południe przez władze Gdańska, Gdyni, Torunia, Łodzi, Gliwic i Częstochowy.
9 XI 1996 - uroczystość otwarcia nowego dworca PKP w Częstochowie.
10 II 1997 - otwarcie Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie.
13 V 1997 - podpisanie umowy o współpracy bliźniaczej pomiędzy Częstochowa i Fatimą - gmina Ourem w Portugalii.
4 VI 1997 - Ojciec Święty Jan Paweł II przebywa w Częstochowie w trakcie kolejnej pielgrzymki do Polski.
15 VI 1997 - inauguracja I Festiwalu Wiolinistycznego im. Bronisława Hubermana w Filharmonii Częstochowskiej.

SAMORZĄD MIASTA 1990-2005

Radni I kadencji Rady Miasta *(1990-1994)*

1. Balt Sławomir
2. Brawata Mieczysław
3. Całus Stanisław
4. Cecota Wiktor
5. Choroba Lech
6. Cierpiał Wojciech
7. Dziewoński Marian
8. Głąb Barbara
9. Gołębiowski Hieronim
10. Harabasz Teodor
11. Janik Piotr
12. Janus Krzysztof
13. Jastrzębska Janina
14. Jastrzębski Bogdan
15. Jezierski Bogdan
16. Krykowski Jan Marek
17. Latacz Marek
18. Ligenza Teresa
19. Łęski Zygmunt
20. Marciniak Eugeniusz
21. Migalska Anna
22. Migalski Marian
23. Mirski Krzysztof
24. Miedziejewski Jan
25. Musik Zenon
26. Nietresta Stanisław
27. Onysyk Paweł
28. Panek Marian
29. Połtorzycka Kazimiera
30. Rozpondek Halina
31. Sternalski Marek
32. Stępień Kazimierz
33. Stępnik Sławomir
34. Strzelczyk Wiesław
35. Szparkowski Marian
36. Świerczyński Karol
37. Tylicki Czesław
38. Uchyła Eugeniusz
40. Walczak Jan
41. Warta Edward
42. Wolańska Anna
43. Woziwodzki Michał
44. Woźnicka Anna
45. Wrona Tadeusz
46. Zając Jerzy
47. Zalewski Marek
48. Zasępa Marian
49. Zatoński Zbigniew
50. Zembik Andrzej
51. Ziora Jerzy
52. Znak Andrzej

Prezydium Rady Miasta

Zając Jerzy - Przewodniczący RM 1990-1991
Harabasz Teodor - Przewodniczący RM 1991-1994
Jastrzębski Bogdan - Wiceprzewodniczący RM 1990-1994
Mirski Krzysztof - Wiceprzewodniczący RM 1990-1991
Onysyk Paweł - Wiceprzewodniczący RM 1990-1994
Woźnicka Anna - Wiceprzewodnicząca RM 1990-1994

Zarząd Miasta

Tadeusz Wrona - Prezydent Miasta
Zbigniew Śliwiński - Z-ca Prezydenta
Zbigniew Chmielewski - Z-ca Prezydenta
Jan Marek Krykowski - Z-ca Prezydenta
Marian Zasępa - Członek Zarządu

Radni II kadencji Rady Miasta *(1994-1998)*

1. Banaszkiewicz Adam
2. Basiński Grzegorz
3. Boral Marek
4. Całus Stanisław
5. Chrząstek Cecylia
6. Cierpiał Wojciech
7. Czyż Alicja
8. Dziewoński Marian
9. Gliński Sławomir
10. Głąb Barbara
11. Gołębiowski Hieronim
12. Gondek Stefan
13. Graj Cezary
14. Iżyński Andrzej
15. Janik Ewa
16. Janik Piotr
17. Janus Krzysztof
18. Jarosz Kazimierz
19. Jastrzębski Bogdan
20. Jaśko Jolanta
21. Jończyk Zbigniew
22. Kołodziejski Janusz
23. Kompert Zbigniew
24. Kondracki Krzysztof
25. Krawczyk Jerzy
26. Krykowski Jan Marek
27. Kurpios Piotr
28. Lewandowski Rafał
29. Marzec Danuta
30. Mirski Krzysztof
31. Nabiałek Wojciech
32. Nabrdalik Krzysztof
33. Nowak Zdzisław
34. Pabich Jadwiga
35. Pachura Ewa
36. Polis Stefan
37. Rozpondek Halina
38. Rudlicki Zbigniew
39. Sobuś Bogumił
40. Szczuka Ryszard
41. Szopa Janusz
42. Szota Łucja
43. Śliwiński Zbigniew
44. Tobiański Jerzy
45. Tobijański Janusz
46. Tylicki Czesław
47. Wiatrak Wiesław
48. Wolańska Anna
49. Wolski Zdzisław
50. Wrona Tadeusz
51. Wroniecki Romuald
52. Zając Jerzy
53. Zieliński Stanisław
54. Ziora Jerzy

Prezydium Rady Miasta

Janik Ewa - Przewodnicząca RM 1994-1995
Gliński Sławomir - Przewodniczący RM 1995-1998
Banaszkiewicz Adam - Wiceprzewodniczący RM 1994-1998
Jastrzębski Bogdan - Wiceprzewodniczący RM 1994-1998
Zając Jerzy - Wiceprzewodniczący RM 1994-1998

Zarząd Miasta

(od czerwca 1994 do października 1995)
Tadeusz Wrona - Prezydent Miasta
Józef Błaszczeć - Z-ca Prezydenta
Bogumił Sobuś - Z-ca Prezydenta
Zbigniew Śliwiński - Z-ca Prezydenta
Jerzy Ziora - Z-ca Prezydenta
Jan Marek Krykowski - Członek Zarządu Miasta

Zarząd Miasta

(od listopada 1995 do grudnia 1998)
Halina Rozpondek - Prezydent Miasta
Zbigniew Śliwiński - Z-ca Prezydenta
Ewa Janik - Z-ca Prezydenta
Dariusz Wojciechowski - Z-ca Prezydenta
Jerzy Ziora - Z-ca Prezydenta
Józef Błaszczeć - Członek Zarządu
Ryszard Szczuka - Członek Zarządu

22 IX 1997 - wybory do Sejmu i Senatu RP; trzech częstochowskich radnych: Ewa Janik, Tadeusz Wrona i Jerzy Zając zostaje wybranych posłami ziemi częstochowskiej.
11 XI 1997- odsłonięcie pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego na Placu Biegańskiego w trakcie uroczystości Święta Niepodległości Polski.
25 XI 1997 - prezentacja „Studium transportowego dla Miasta Częstochowy" opracowanego z funduszu PHARE.
8 XII 1997 - prezentacja „Raportu o stanie edukacji w Częstochowie".
30 XII 1997 - uchwała o przystąpieniu miasta do organizacji ECAD - Miasta Europy Przeciw Narkotykom.
12 I 1998 - przyjęcie stanowiska Rady Miasta Częstochowy w sprawie utrzymania województwa częstochowskiego i Częstochowy jako siedziby województwa.
18 III 1998 - rozpoczęcie akcji zbierania podpisów, zainicjowanej przez Prezydenta Miasta, pod obywatelskim projektem ustawy wprowadzającej 14 województw, w tym Woj. Staropolskiego - z Częstochową jako jego stolicą.
21 IV 1998 - przyznanie Częstochowie głównej nagrody Rady Europy Prix de l'Europe jako pierwszemu miastu w Europie Środkowo-Wschodniej za działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie wzorcowej współpracy z samorządami miast europejskich.
20 V 1998 - finał IV Ogólnopolskiego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych" w Częstochowie.
9 VI 1998 - prezentacja raportu „Stan rodziny na terenie Częstochowy".
19 VI 1998 - gala z okazji wręczenia Częstochowie Prix de l'Europe; plac przed nowym dworcem PKP otrzymuje imię Rady Europy.
11 X 1998 - wybory do samorządów lokalnych III kadencji; w Częstochowie przy frekwencji 38,34% wybrano 50 radnych z następujących ugrupowań: Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD) - 25 , Akcja Wyborcza „Solidarność" - 21, Częstochowskie Forum Samorządowe - 4.
30 X 1998 - wybór Wiesława Wiatraka na Przewodniczącego Rady Miasta Częstochowy.
7 XII 1998 - wybór Ewy Janik na Prezydenta Miasta.
1 I 1999 - wejście w życie reformy administracyjnej państwa, w wyniku której Częstochowa stała się miastem na prawach powiatu grodzkiego w województwie śląskim.
1 III 1999 - uchwała Rady Miasta Częstochowy w sprawie utworzenia na terenie miasta Częstochowy gimnazjów i sieci sześcioletnich szkół podstawowych.
17 VI 1999 - wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II na Jasnej Górze w trakcie pielgrzymki do Polski.
23-25 IX 1999 - III Międzynarodowy Kongres Miast Pielgrzymkowych w Częstochowie, w którym wzięło udział 300 uczestników z 16 państw.
7 II 2000 - wybór na Prezydenta Miasta Wiesława Marasa.
20 III 2000 - na bazie Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Rada Miasta tworzy Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółkę z o.o.
27 V 2000 - obchody 10-lecia reaktywowania samorządów lokalnych; Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Miast Laureatów Nagrody Europy powierza funkcję przewodniczącego Prezydentowi Częstochowy Wiesławowi Marasowi; Międzynarodowe Forum Młodzieży nt. „Europa w III tysiącleciu wolna od narkotyków".
9 VIII 2000 - oddanie do użytku Pawilonu Wystawowego Muzeum Częstochowskiego w Parku im. S. Staszica.
21 VIII 2000 - uchwalenie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Częstochowy".
26 VIII 2000 - podpisanie umowy o współpracy z niemieckim Pforzheim.
29 III 2001 - Rada Miasta porządkuje uchwałą zasady stosowania nazw ulic w Częstochowie.
18 VII 2001 - Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna obejmuje swoim zasięgiem obszar na terenie Częstochowy.
27 X 2002 - wybory do samorządu IV kadencji; w Częstochowie wybrano 28 radnych z następujących ugrupowań: Sojusz Lewicy Demokratycznej - 14; Porozumienie Samorządowe „Wspólnota"- 9; Komitet Wyborczy Przyjaciół i Sympatyków „Prawa i Sprawiedliwości" - 5.
10 XI 2002 - w pierwszych bezpośrednich wyborach Prezydentem Częstochowy zostaje Tadeusz Wrona.
19 XI 2002 - Rada Miasta na swojego przewodniczącego wybiera Ryszarda Szczukę.
15 XI 2002 - na posiedzeniu Prezydium Stowarzyszenia Miast Laureatów Nagrody Rady Europy w Częstochowie przewodniczenie Stowarzyszeniu w latach 2002-2004 zostaje powierzone Prezydentowi Częstochowy Tadeuszowi Wronie.
19 V 2003 - nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta ostatniemu Prezydentowi RP na Uchodźstwie Ryszardowi Kaczorowskiemu.
19-21 IX 2003 - I Światowy Kongres Częstochowian.
11-12 X 2003 - uroczyste obchody Dnia Papieskiego i 25. rocznicy Pontyfikatu Ojca Świętego Jana Pawła II.
11 XI 2003 - wręczenie z okazji Święta Niepodległości po raz pierwszy wyróżnień „Tym, co służą Miastu i Ojczyźnie" ustanowionych przez Prezydenta Miasta; otrzymali je Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze oraz Zygmunt Łęski.
30 XII 2003 - otwarcie Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Częstochowie.
12 I 2004 - rozpoczęcie realizacji projektu oczyszczania ścieków i uzdatniania wody pitnej w ramach programu ISPA.
21-23 IV 2004 - Dni Pamięci „Żydzi Częstochowianie. Współistnienie. Holocaust. Pamięć".
29 VI 2004 - umowa o partnerstwie z meksykańskim miastem Zapopan.
30 IX 2004 - I Forum Częstochowskich Organizacji Pozarządowych; wręczenie Miastu Częstochowa tytułu „Gmina Fair Play 2004".
19 X 2004 - uzyskanie przez Miasto Częstochowa międzynarodowego ratingu finansowego.
22 X 2004 - uroczyste przekazanie Certyfikatu Jakości ISO dla Urzędu Miasta Częstochowy.
23 X 2004 - Częstochowski Kongres Kultury.
15 XI 2004 - powołanie Komitetu Obchodów 350-lecia Obrony Jasnej Góry.
7 XII 2004 - podpisanie umowy o współpracy z Betlejem i Nazaret.
16 I 2005 - Prezydent Częstochowy Tadeusz Wrona otrzymuje Platynowy Laur Umiejętności i Kompetencji.
7 II 2005 - zakończenie I etapu remontu całkowitego Zespołu Budynków Ratusza Miejskiego w Częstochowie.
1 IV 2005 - seminarium w ramach projektu COESIMA - Współpraca Ważnych Ośrodków Pielgrzymkowych.
2-8 IV 2005 - żałoba po śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II.
21-25 V 2005 - obchody 15. rocznicy odrodzenia samorządu w III RP; Jubileuszowe Samorządowe Spotkanie Jasnogórskie.

SAMORZĄD MIASTA 1990-2005

Radni III kadencji Rady Miasta *(1998-2002)*

1. Banaszkiewicz Adam
2. Bandura Andrzej
3. Błaszczeć Józef
4. Boral Marek
5. Bugaj Aleksandra
6. Całus Stanisław
7. Czyż Alicja
8. Duda Antoni
9. Dziewoński Marian
10. Frej Jerzy
11. Gliński Sławomir
12. Głąb Barbara
13. Gmitruk Stanisław
14. Grabałowski Wojciech
15. Grzybowski Jarosław
16. Janczarek Elżbieta
17. Janik Joanna
18. Janik Ewa
19. Jezierski Tadeusz
20. Kamiński Zbigniew
21. Kołodziejski Janusz
22. Kondracki Krzysztof
23. Konieczny Tadeusz
24. Kośmider Jerzy
25. Kowalski Henryk
26. Krawczyk Jerzy
27. Kromołowski Henryk
28. Kula Janusz
29. Kunicka Elżbieta
30. Leszczyński Andrzej
31. Lewandowski Rafał
32. Ludwin Zdzisław
33. Makowski Grzegorz
34. Maras Wiesław
35. Margasiński Krzysztof
36. Nabiałek Wojciech
37. Nowak Izabela
38. Nowak Zdzisław
39. Piotrowska Barbara
40. Polis Stefan
41. Rozpondek Halina
42. Siejka Barbara
43. Sobuś Bogumił
44. Sokołowski Edward
45. Stodółka Barbara
46. Szczuka Ryszard
47. Świerczyński Sławomir
48. Trzeciakowska Zdzisława
49. Warzocha Artur
50. Wiatrak Wiesław
51. Wolski Zdzisław
52. Wosik Andrzej
53. Wrona Tadeusz

Prezydium Rady Miasta

Wiatrak Wiesław - Przewodniczący RM 1998-2002
Gmitruk Stanisław - Wiceprzewodniczący RM 1998-2002
Szczuka Ryszard - Wiceprzewodniczący RM 1998-2002
Kula Janusz - Wiceprzewodniczący RM 1998-2000
Jarosław Grzybowski - Wiceprzewodniczący RM 2000-2002

Zarząd Miasta

Od 12 października do 14 grudnia 1998
w składzie z poprzedniej kadencji.
Od 14 grudnia 1998

Ewa Janik - Prezydent Miasta
Rafał Lewandowski - Z-ca Prezydenta
Sławomir Gliński - Z-ca Prezydenta
Marek Piekarski - Z-ca Prezydenta
Zbigniew Sosiński - Z-ca Prezydenta
Krzysztof Margasiński - Członek Zarządu
Wiesław Maras - Członek Zarządu

W lutym 2000 z funkcji Prezydenta Miasta zrezygnowała Ewa Janik, a na to miejsce wybrany został Wiesław Maras. Członkiem Zarządu został Krzysztof Kondracki. W kwietniu 2001 r. na stanowisku Zastępcy Prezydenta Zbigniewa Sosińskiego zastąpił Jerzy Kocyga.

Radni IV kadencji Rady Miasta *(2002 - 2006)*

1. Banaszkiewicz Adam
2. Błaszczeć Józef
3. Całus Stanisław
4. Frej Jerzy
5. Gębski Ireneusz
6. Gliński Sławomir
7. Głąb Barbara
8. Głębocki Konrad
9. Grzybowski Jarosław
10. Janik Joanna
11. Janiszewski Czesław
12. Kalasiński Andrzej
13. Kondracki Krzysztof
14. Kowalski Henryk
15. Kula Janusz
16. Kunicka Elżbieta
17. Kurpios Piotr
18. Matyjaszczyk Krzysztof
19. Niesmaczny Zbigniew
20. Pinis Henryk
21. Polis Stefan
22. Posiadała Teresa
23. Szczuka Ryszard
24. Świerczyński Sławomir
25. Warzocha Artur
26. Wiatrak Wiesław
27. Wolski Zdzisław
28. Wosik Andrzej

Prezydium Rady Miasta

Szczuka Ryszard - Przewodniczący RM
Banaszkiewicz Adam - Wiceprzewodniczący RM
Pinis Henryk - Wiceprzewodniczący RM 2002-2005
Wiatrak Wiesław - Wiceprzewodniczący RM

Prezydent Miasta i Zastępcy Prezydenta

Tadeusz Wrona - Prezydent Miasta
Halina Rozpondek - Z-ca Prezydenta Miasta
Bogumił Sobuś - Z-ca Prezydenta Miasta
Jacek Betnarski - Z-ca Prezydenta Miasta
Zdzisław Ludwin - Z-ca Prezydenta Miasta

Wydawca: Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta, *www.czestochowa.pl*
ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa, e-mail: info@czestochowa.um.gov.pl,
tel. (0 34) 370-71-00 (centr.); fax (0 34) 370-71-70 e-mail: kos@czestochowa.um.gov.pl

Redakcja Informatora: Jarosław Kapsa, Wydział Komunikacji Społecznej. Skład: Adam Markowski